Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (judecător Vladimir Craveț)
Dosarul nr.2a-442/2025 (nr.2-24083214-03-2a-27032025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de Contencios administrativ
D E C I Z I E

14 octombrie 2025 mun. Bălţi
Instanţa compusă din:
Preşedintele ședinței, judecător Radu Holban
Judecătorii Svetlana Ghercavii, Mariana Sajin
Grefier Lilia Burlacu

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de Țurcanu Irina;

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Țurcanu Irina către Țurcanu Sergiu cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor,

împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central din 15 noiembrie 2024, -

a c o n s t a t a t :

Pretenţiile reclamantului:

La 29 iulie 2024 Țurcanu Irina prin intermediul avocatului Frecauțan Marina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Țurcanu Sergiu prin care a solicitat:

- majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor ***** an.n.*****, stabilită prin hotărârea din 17.07.2018, de la suma de 1 000 lei la suma de 4 000 lei lunar, cu încasarea acesteia de la Țurcanu Sergiu în beneficiul Irinei Țurcanu;
- încasarea cheltuielilor de judecată suportate de către reclamantă în legătură cu examinarea prezentului litigiu.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 12.07.2018 s-a dispus încasarea pensiei de întreținere de la Țurcanu Sergiu în beneficiul Irinei Țurcanu pentru întreținerea copiilor minori ***** an.n.***** și ***** an.n.*****, în sumă totală de 2 050 lei lunar.

Reclamanta remarcă că, la moment banii primiți de la pârât cu titlu de pensie de întreținere în mărime de 1 000 lei, nu sunt suficienți pentru cheltuielile de întreținere a minorului, deoarece pe lângă cheltuielile previzibile și regulate, mai

este nevoie de surse financiare și pentru unele necesități neprevăzute, iar pârâtul nu participă în nici un mod la aceste cheltuieli.

În susținerea cerințelor sale reclamanta face trimitere la datele preluate de la Biroul Național de Statistică, potrivit cărora pentru primul trimestru al anului 2023 minimul de existență pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani în mediul urban constituie 3 470,40 lei.

Reclamanta invocă că a solicitat pârâtului să contribuie la întreținerea copilului minor, deoarece suma de 1 000 lei lunar este insuficientă, însă solicitările sale au fost lăsate fără răspuns.

În drept, reclamanta își întemeiază acțiunea în baza prevederilor articolelor 58 alin. (1), 74 alin. (1), 76 alin. (1), 75 alin. (2) Codul familiei, articolelor 27, 54 Constituția RM, articolelor 94,96, 166 – 167, 172 – 173 CPC.

Ulterior, reclamanta a depus cerere de concretizare a cerințelor din cererea de chemare în judecată. Astfel, solicită modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor stabilită prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 12.07.2018, prin care s-a dispus încasarea pensiei de întreținere a copilului minor ***** an.n.***** de la Țurcanu Sergiu în beneficiul Irinei Țurcanu, în sumă de 1000 lei lunar. Încasarea din contul lui Țurcanu Sergiu în beneficiul Irinei Țurcanu a pensiei de întreținere a copilului minor ***** an.n.*****, în sumă fixă de 4 000 lei lunar, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 15 noiembrie 2024, acțiunea civilă a fost admisă parțial, s-a modificat cuantumul pensiei alimentare încasat prin hotărârea judecătoriei Drochia sediul Central din 12.07.2018 şi pe viitor de încasat de la Țurcanu Sergiu în beneficiul Irinei Țurcanu pensie pentru întreţinerea copilului minor, fiului *****, născut la ***** în sumă bănească fixă în mărime de 1700 lei lunar, începând cu 29 iulie 2024 , până la majoratul copilului sau modificării stării materiale a părţilor.

Prin hotărârea suplimentară din 15 noiembrie 2024, instanța de fond a dispus încasarea de la Țurcanu Sergiu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 865,96 lei.

Solicitarea apelantului:

La 24 noiembrie 2024 avocatul Frecauțan Marina în interesele Irinei Țurcanu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central din 15 noiembrie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de apel constată că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data 15 noiembrie 2024, iar apelul nemotivat a fost declarat la 24 noiembrie 2024, prin urmare, cu respectarea termenului legal.

Argumentele părţilor:

În motivarea apelului apelanta a invocat că, întreţinerea materială a copiilor minori este o obligaţie fundamentală, prevăzută de art. 48 alin. (2) din Constituţia Republicii Moldova, care expres stabileşte că părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.

În conformitate cu prevederile art. 58 alin.(1) Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Potrivit art. 60 Codul familiei, alin.(1) părinţii au dreptul şi sînt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. (2) părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Menționează că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copilul minor, instanţele judecătoreşti vor ţine cont şi de dispoziţiile art. 58 alin.(1) şi art. 74 alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Articolul 8 alin.(2) al Legii nr. 370 din 30.11.2023 privind drepturile copilului statuează că, răspunderea pentru creşterea copilului şi pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea, educarea şi întreţinerea copilului.

În conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) al Convenţiei, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Potrivit art. 110 Cod familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

La caz, partea apelantă solicită să fie reţinut faptul că dânsa depune tot efortul de a-i oferi copilului său condiţii bune de trai în or. Bucureşti, studii, suportă cheltuieli legate de ocupaţii suplimentare şi sport, iar suma stabilită de către instanţa de fond în mărime de 1700 lei este una insuficientă pentru un copil de vârsta de aproape de 15 ani.

Analizând conţinutul normelor legale precitate cât şi suportul probatoriu anexat la dosar, precum şi nevoile crescute impuse de necesitatea asigurării pentru minori a celor mai bune condiţii pentru o dezvoltare armonioasă şi pentru o bună educaţie, partea apelantă consideră că prima instanţă incorect a admis parţial pretenţia reclamantei cu privire la modificarea cuantumul pensiei de întreţinere stabilită prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 15.11.2024, însă suma de 1700 lei lunar este disproporționat de mică.

La acest capitol, apelanta reiterează că, ambilor părinţi le revine obligaţia de întreţinere a copiilor săi minori, în scopul legitim de asigurare a unui suport material suficient dezvoltării armonioase a copiilor, în cazul în care părinţii divorţează sau nu mai duc viaţă comună, iar obligaţia de întreţinere a unui copil nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli băneşti, implicând o mulţime de alte obligaţii şi activităţi subsecvente.

Totodată solicită să fie apreciate critic concluziile instanţei de fond referitor la faptul că: „*instanţa de judecată v-a ţine cont de starea materială si familială a părţilor. În prezent reclamanta are serviciu stabil si regulat, activând în calitate de consultant realizări la SRL „Genius Business Traid" din Bucureşti România, în posesia sa are locuinţă, având un nivel de trai înalt, permite procurarea hainelor din magazine lucsoase ca Massimo Dutti (conform bonurilor fiscale anexate la acţiunea civilă de reclamanta), starea materială a reclamantei este la un nivel înalt decât a pârâtului, care permite întreţinerea copilului la un nivel de viaţă suficient pentru a permite dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală, socială al acestuia. Privitor la starea materială a pîrîtului, acesta are o stare financiară precară, nu este încadrat în cîmpul muncii, din an.2013 este grav bolnav, a fost supus intervenţiei chirurgicale, periodic primeşte investigaţii medicale, din care considerente instanţa de judecată conchide că va fi legitim şi posibil de modificat cuantumul pensiei alimentare şi de încasat pensie alimentară în taxă fixă în sumă de cîte 1700,00 lei lunar pentru minorul* *****", ori apelanta munceşte pentru a-şi întreţine copilul, achită chirie, procură bunuri la preţuri rezonabile, în lipsa unei exagerări sau abuz după cum invocă instanţa de fond.

Cât priveşte starea financiară a intimatului, ultimul desfăşoară activitate de antreprenoriat, nefiind prezente la materialele cauzei careva înscrisuri precum că nu este încadrat în câmpul muncii. Referitor la starea de sănătate a intimatului, remarcă că înscrisurile prezentate datează cu anul 2013, în situaţia în care starea de

sănătate la moment este precară, cu siguranţă intimatul dispunea de acte recente emise de instituţiile medicale.

La 15 mai 2025 intimatul Țurcanu Sergiu a depus referință la cererea de apel, prin care a solicitat respingerea cererii de apel cu menținerea hotărârii contestate.

Susține că în calitate de pârât a confirmat circumstanțele de fapt și de drept care justifică emiterea hotărârii de admitere a acțiunii în cuantumuri parțiale de cele pretinse de către reclamantă.

Intimatul invocă că nu dispune de vreun serviciu stabil și regulat ce i-ar permite înregistrarea unor câștiguri suficiente pentru achitarea sumei pretinse în acțiune. Din conținutul acțiunii rezultă că probarea circumstanțelor potrivit căreia minimul de existență estimat de Biroul Național de Statistică indică că, minimul de existență pentru semestrul I anul 2024 pentru un copil în vârstă de 7-17 ani a constituit 3 242,1 lei.

Mai susține intimatul că, începând cu anul 2013 suferă de o boală gravă, în urma căreia a fost supus intervenției chirurgicale și tratamentului, este nevoit sistematic să urmeze investigații medicale, fapt care implică pentru el cheltuieli suplimentare considerabile.

Declarațiile părților în ședința de judecată:

În cadrul ședinței instanței de apel paticipanții la proces nu s-au prezentat, procedura citării legale a fost respectată. Totodată, prin cererea din 07.10.2025 reprezentantul apelantei a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa și a apelantei (f.d.136). iar, prin referința depusă la cererea de apel intimatul și-a expus poziția față de argumentele apelantei și a solicitat examinarea cererii de apel în lipsa sa (f.d.129)

În conformitate cu dispozițiile art. 379 alin. (2) Cod procedură civilă, Colegiul civil a considerat posibilă examinarea apelului în lipsa părților neprezente, or, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar, Colegiul civil consideră că apelul urmează a fi admis iar hotărârea primei instanţe modificată din următoarele considerente.

Conform art.385 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice hotărârea primei instanţe.

De asemenea, în corespundere cu art. 373 alin. alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 386 alin. (1) lit. a), c) și d) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin, concluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sînt în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Instanța de apel mai menționează că, art. 239 Cod de procedură civilă stabilește că, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Conform art. 6 CEDO, instanței judecătorești îi este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Țările de Jos*).

Din interpretarea art. 6 CEDO se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Din actele cauzei rezultă că Țurcanu Irina și Țurcanu Sergiu s-au aflat în căsătorie, care prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 12.11.2014 a fost desfăcută, fapt confirmat prin certificatul de divorț seria/nr. ***** (f.d.11)

Din această căsătorie au doi copii comuni, ***** an.n.*****, care este majoră, și ***** an.n.***** (f.d.12).

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 12 noiembrie 2014 căsătoria încheiată între Țurcanu Sergiu și Țurcanu Irina trecută în registrul actelor de stare civilă la ***** la ***** la *****, s-a desfăcut. S-a stabilit domiciliul copiilor ***** an.n.***** și ***** an.n.***** cu mama Țurcanu Irina. (f.d.14)

Potrivit adeverinței nr. 38 din 03.11.2022 eliberată de SRL „Genius Business Trade” se atestă că Țurcanu Irina este angajată în cadrul acestei societăți pe o durată nedeterminată, având funcția de consultant vânzări în baza contractului individual de muncă nr. 6 din 18.05.2022. (f.d.15)

Reieșind din titlul executoriu eliberat în temeiul hotărârii Judecătoriei Drochia din 12.07.2018 în dosarul civil nr. 2-176/16, instanța a hotărât încasarea de la Țurcanu Sergiu în beneficiul Irinei Țurcanu a pensiei pentru întreținerea copiilor ***** an.n.***** în sumă de 1050 lei lunar și ***** an.n.***** în sumă de 1000 lei lunar, până la atingerea majoratului de către copii.

La 29 iulie 2024 Țurcanu Irina prin intermediul avocatului Frecauțan Marina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Țurcanu Sergiu privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere încasată prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 12.07.2018.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 15 noiembrie 2024, acțiunea civilă a fost admisă parțial, s-a modificat cuantumul pensiei alimentare încasat prin hotărârea judecătoriei Drochia sediul Central din 12.07.2018 şi pe viitor de încasat de la Țurcanu Sergiu în beneficiul Irinei Țurcanu pensie pentru întreţinerea copilului minor, fiului *****, născut la ***** în sumă bănească fixă în mărime de 1700 lei lunar, începând cu 29 iulie 2024, până la majoratul copilului sau modificării stării materiale a părţilor.

Prin hotărârea suplimentară din 15 noiembrie 2024, instanța de fond a dispus încasarea de la Țurcanu Sergiu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 865,96 lei.

Pentru a concluziona astfel, instanța de fond a ținut cont de starea materială și familială a părţilor. A reținut faptul că, în prezent reclamanta are serviciu stabil și regulat, activând în calitate de consultant realizări la SRL „Genius Business Traid” din București România, în posesia sa are locuință, având un nivel de trai înalt, permite procurarea hainelor din magazine luxoase ca Massimo Dutti (conform bonurilor fiscale anexate la acțiunea civilă de reclamanta), starea materială a reclamantei este la un nivel înalt decât a pârâtului, care permite întreținerea copilului la un nivel de viață suficient pentru a permite dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală, socială al acestuia. Privitor la starea materială a pârâtului , acesta are o stare financiară precară, nu este încadrat în câmpul muncii, din anul 2013 este grav bolnav, a fost supus intervenției chirurgicale, periodic primește investigații medicale.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond apelanta Țurcanu Irina a contestat-o cu apel, invocând argumentele expuse mai sus în cererea de apel.

În conformitate cu art. 117 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care

servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Conform art.130 alin.(1)-(4) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multi-aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În temeiul art. 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticile formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, consideră necesar de a modifica hotărârea instanței ierarhic inferioare, din considerentele ce succed.

Colegiul civil notează că, în acord cu art. 49 din Constituția Republicii Moldova, Statul facilitează, prin măsuri economice şi prin alte măsuri, formarea familiei şi îndeplinirea obligațiilor ce îi revin. Statul ocrotește maternitatea, *copiii şi tinerii*, stimulând dezvoltarea instituțiilor necesare.

Conform art. 46 Codul familiei, drepturile şi obligațiile reciproce ale părinților şi copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege, iar în temeiul art. 58 alin. (1) din același cod, părinții au drepturi şi obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

În corespundere cu art. 74 alin. (1) Codul familiei, părinții sunt obligați să-şi întrețină copiii minori şi copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Totodată, în accepțiunea art.75 alin.(2) Cod familiei, cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.

Starea materială reprezintă situația socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile și mobile deținute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum și a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).

Starea familială definește conjunctura și relațiile persoanei (părintelui) în interiorul comunității umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie. Cu titlu exemplificativ, remarcăm următoarele aspecte intrinseci, care influențează per ansamblu starea familiei, a cărei listă nu este una exhaustivă, și anume, numărul copiilor și persoanelor aflate la întreținere.

Sintagma alte circumstanțe importante, stipulate la finalul normei disputate, extinde sfera de aplicare a art.75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanței de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condițiile reliefate supra (ex.: chestiuni de ordin medical)

Norma cuprinsă la art. 76 Codul familiei prevede că, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art. 75 Codul familiei.

Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Iar, în temeiul art. 110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Sursele de *SoftLow*, și anume, art.3 alin. (l) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului adoptată la 20 noiembrie 1989 la New York, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, consacră că în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

De asemenea, în virtutea art. 18 alin. (1) al aceleiași Convenții, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului.

Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Totodată, indubitabil instanțele de judecată urmează să țină cont de principiul interesului superior al copilului, consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie, precum şi de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Colegiul reține că, prin acțiunea formulată de Țurcanu Irina, rezultă că aceasta pretinde la majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, stabilită prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 12.07.2018 de la 1000 lei la 4000 lei lunar, reieșind din schimbarea stării materiale a reclamantei, creșterea necesităților copilului, dar și cheltuielilor suportate, pretenție admisă parțial de către prima instanță, în sumă de 1 700 lei lunar până la atingerea majoratului de către copil sau modificării stării materiale ale părților.

Colegiul judiciar remarcă că deși instanţa de fond corect a constatat că Țurcanu Sergiu în virtutea legii datorează întreținerea copilului minor ***** născut la ***** care se află la întreținerea mamei, însă incorect a dispus încasarea pensiei de întreținere în cuantum de 1 700 lei lunar, având în vedere vârsta minorului și cheltuielile pe care le are reclamanta în legătură cu întreținerea acestuia, ori părinții sunt obligați să contribuie în egală măsură la creșterea și educația copiilor minori.

În acest context, Colegiul judiciar apreciază critic argumentul instanței de fond referitor la faptul că, reclamanta are serviciu stabil și regulat și își permite procurarea hainelor din magazine luxoase, iar starea financiară a pârâtului este precară, ultimul din anul 2013 este grav bolnav.

Ori, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța urmează să țină cont în primul rând de dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia.

Totodată, Colegiul punctează că la examinarea cauzei, ce vizează copii minori, instanţa este ţinută de respectarea principiului care consacră interesul superior al copilului, însă, în acelaşi timp, instanţa judecătorească este ţinută de respectarea principiului egalităţii în drepturi a părţilor, în special în raporturile de familie, şi principiul legalităţii actelor de dispoziţie emise pe marginea cauzelor deferite judecăţii.

La caz, este relevant speței că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului, deoarece oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei, Colegiul civil consideră întemeiată solicitarea reclamantei/apelante cu privire la modificarea pensiei de întreținere a copilului minor stabilită prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 12.07.2018.

În acest sens, Colegiul civil evidențiază că, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere pot beneficia în egală măsură ambii părinți în dependență de starea materială și familială a acestora, dânșii fiind responsabili în mod solidar de dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului în unison cu principiile fundamentatele consfințite în legislația națională și cea internațională.

Totodată, pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele urmează să probeze schimbarea stării materiale sau a celei familiale, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina respectivă aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

Așadar, mărimea pensiei de întreținere a copilului minor trebuie să fie una rezonabilă și echitabilă, determinată în exclusivitate de instanța de judecată, a cărei discreție decizională nu trebuie să depășească cadrul legal pertinent.

În această ordine de idei, Colegiul judiciar reține că la data emiterii Hotărârii Judecătoriei Drochia din 12.07.2018, copilul minor ***** an.n.***** avea vârsta de *****, pe când la data adresării reclamantei cu prezenta acțiune - 29 iulie 2024 copilul avea *****, respectiv, cheltuielile pentru întreținerea copilului au crescut reieșind din vârsta și necesitățile acestuia.

Mai mult, instanța de apel reiterează că părinții au obligația de a întreține, educa și susține copiii săi minori, astfel, participarea benevolă a tatălui în viața

copilului constituie atât un drept al său, la care se și atribuie procurarea de către el la propria inițiativă a produselor, lucrurilor și altor bunuri de necesitate cotidiană, cât și o obligație, la care se referă impunerea lui la plata pensiei de întreținere a copilului.

Instanța de apel atrage atenția că întreținerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire (tratarea în acest caz nu presupune doar procurarea medicamentelor), ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copilul.

Corespunzător, ține de buna-credință și obligația fiecăruia de a contribui material la întreținerea copiilor și în lipsa unei hotărâri a instanței.

Potrivit informației Biroului Național de Statistică minimul de existență pentru semestrul I anul 2024 pentru un copil în vârstă de 7 -17 ani a constituit 3 242,1 lei.

Informaţia Biroului Naţional de Statistică în acest sens sevește drept punct de reper de la care poate porni instanța de judecată la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copii minori. Așadar, această informație este doar cu titlu de informare și nu una obligatorie, iar un copil are nevoie şi dreptul să beneficieze de o creştere în condiţii care să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală şi socială în mod deplin, îndatoriri ce trebuie să fie asigurate de către părinţi.

De asemenea instanța ține cont de contribuția apelantei/reclamante Țurcanu Irina la creșterea, îngrijirea și educația minorului, care va fi prestată în principal în natură, dar are și formă materială, bănească.

În circumstanțele descrise, Colegiul Civil va modifica hotărârea Judecătoriei Drochia sediul Central din 15 noiembrie 2024 adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Țurcanu Irina către Țurcanu Sergiu cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor, prin majorarea cuantumului pensiei de întreținere de la 1 700 lei la 2 500 lei. În rest, hotărârea se va menține fără modificări.

Conducându-se de prevederile art. 385 lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, -

D e c i d e :

Admite apelul declarat de Țurcanu Irina.

Modifică hotărârea Judecătoriei Drochia sediul Central din 15 noiembrie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Țurcanu Irina către Țurcanu Sergiu cu privire la modificarea cuantumului pensiei

pentru întreținerea copilului minor, de la suma de 1 700, 00 (o mie șapte sute, 00) lei la suma de 2 500, 00 (două mii cinci sute, 00) lei.

În rest, hotărârea se menține fără modificări.

Decizia este definitivă, dar poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicare.

Președintele ședinței, judecător Radu Holban

Judecătorii Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin